

ECHO

ABVV

De nieuwsbrief van de Federale en
Intergewestelijke studiediensten van het ABVV
verschijnt niet in juli en augustus

V.U.: Jean-Marie De Baene • Hoogstraat 42, 1000 Brussel
Afgiftekantoor: Brussel X

inhoud

Nummer 7, september 2022

■ Economie

NAR-CRB-FRDO brengen unaniem advies uit over de spoorwegen

■ Ondernemingen

Responsabiliseringsbijdrage voor werkgevers inzake invaliditeit: de Nationale Arbeidsraad is klaar met haar advies

■ Sociaal beleid

Opeenvolgende dagcontracten : een akkoord in de NAR

■ Sociale ombuds

Werkloosheidsuitkeringen: het Hof van Cassatie preciseert de interpretatie van de cumulatieve beperkende regel

■ Echo regio Brussel

Brussels actieplan 2022-2025 ter bestrijding van racisme

■ Echo regio Vlaanderen

Vlaamse begroting wint bij hoge inflatie

■ Echo regio Wallonië

Kinderbijslag : afschaffing van het inkomensplafond voor studenten en leerlingen in alternerend leren

■ Europa & Internationale relaties

Internationale Arbeidsconferentie: onmisbare schakel in de strijd tegen sociale dumping

ECHO download:

www.abvv.be/publicaties

ECHO per mail:

echo@abvv.be

www.abvv.be

NL - FR: Cette lettre d'information est aussi disponible en français www.fgtb.be/publications

Energiecrisis radicaal aanpakken

De energieprijzen bereiken een absurd hoog niveau. De federale energiewaakhond CREG berekende dat een gezin dat in september een nieuw contract moet afsluiten, voor elektriciteit en gas een jaarfactuur van 9.200 euro kan krijgen. Van een netto beschikbaar modaal gezinsinkomen van 32.000 euro, dreigt meer dan een vierde in rook op te gaan. Dit is ongezien en onhoudbaar, ook voor een samenleving die zich graag een welvaartsstaat noemt. Het ABVV komt hiertegen in het verzet. Samen met de andere vakbonden bezorgden we 17 concrete voorstellen aan de regering om de energiefactuur op korte termijn te verlichten. De federale regering nam reeds eerder een aantal tijdelijke maatregelen: het verlagen van de btw op energie, het verruimen van het sociaal tarief naar bijna 1 miljoen gezinnen, en een korting op de energiefactuur in november en december voor wie niet geniet van een goedkoop vast contract en geen aanspraak maakt op het sociaal tarief. De regering wil immers de 'middenklasse' te hulp komen. Die regeringsmaatregelen zijn nuttig en nodig, zeker het sociaal tarief (1.300 euro in plaats van 9.200 euro in ons voorbeeld).

Maar niet iedereen die er recht op heeft, krijgt het sociaal tarief. In veel gevallen moet het worden aangevraagd. De maatregelen zijn tijdelijk. De korting van 400 euro voor de middeninkomensgroep is bovendien veel te beperkt: 8.800 euro in plaats van 9.200 euro blijft schandalig veel, zeker voor de lagere lonen. De liberalen wilden dat ook de hoge inkomens iets kregen, wat binnen een beperkt budget noodgedwongen ten koste gaat van de steun voor de lagere inkomens. Er is onvoldoende herverdeling, ook omdat de hoge inkomens in beter geïsoleerde huizen wonen en soms zonnepanelen of warmtepompen konden installeren (vaak met overheidssteun). Omdat de politieke wil of de krachtsverhoudingen ontbreken om onze energievoorziening fundamenteel te hervormen, blijft het teveel morrelen in de marge. Bij gebrek aan een prijsplafond opgelegd aan de energieproducenten, moet de overheid haar toevlucht zoeken tot kortingen op de energietarieven die de gemeenschap betaalt. Bij gebrek aan een stevige overwinstbelasting voor de energiesector, blijft het budget voor steun al te beperkt. Bij gebrek aan overheidssturing, staat de gewone consument in de kou in de zoektocht naar goedkopere leveranciers, naar variabele of vaste contracten, naar steun en subsidies... Moederziel alleen.

Het ABVV-alternatief is helder:

- Energie is een basisbehoefte. Punt. Consumptiebelastingen op energie moeten beperkt blijven, zoals de btw op 6%, en de prijs begrensd. Voor de laagste inkomens via een sociaal tarief, voor de anderen via een gereguleerd tarief voor een basispakket en een aangepast tarief voor luxegebruik.
- In deze crisistijd met galopperende energieprijzen moet het sociaal tarief maximaal worden uitgebreid dankzij een overwinstbelasting op de ganse energiesector.
- Omdat het een basisbehoefte is, moet de energievoorziening worden gestuurd en gecontroleerd door de overheid door prijsregulering van de producenten en bescherming van de consumenten, zoals een verplichting van de energieleveranciers tot vaste contracten aan een gereguleerde prijs. Maar ook door actief op te treden als leverancier en als producent. Laat ons direct werk maken van een publieke energieleverancier als referentie voor de ganse sector.

Be Cyclist – Evaluatie na een jaar

In september 2021 keurde de federale regering een Actieplan ter Promotie van de Fiets goed voor de periode 2021-2024.

In overeenstemming met dit plan, werd het na een jaar geëvalueerd. Tijdens deze evaluatie loofde het ABVV de overheid om eindelijk een dergelijk plan te hebben aangenomen. Voorts werd erop gewezen dat de sociale gesprekspartners zich over het plan hebben gebogen in de CRB en de NAR, hoofdzakelijk wat betreft de wens tot een veralgemening van de verplichting tot het vergoeden van werknemers die het woon-werktraject met de fiets afleggen ... ook al had de werkgeversbank de neiging om al te vaak op de rem te gaan staan en het peloton te vertragen.

Het ABVV heeft bovendien opgemerkt dat de werknemersvertegenwoordigers in de overheidsdiensten onvoldoende betrokken worden bij de concrete uitvoering van de in dit plan beoogde maatregelen. Zo werd ook vermeld dat het noodzakelijk is de toegang tot de toekenning van vergoedingen voor verplaatsingen met de fiets te vereenvoudigen.

De Minister en de FOD hebben aangekondigd dat er in september 2023 een nieuwe evaluatie zal plaatsvinden.

De afspraak voor deze volgende etappe staat genoteerd. Tot dan zal het Federaal ABVV de voortgang van deze 'fietsdossiers' die (al dan niet) aan het sociaal overleg zullen worden voorgelegd, op de voet volgen.

ECONOMIE

NAR-CRB-FRDO brengen unaniem advies uit over de spoorwegen

In mei 2022 keurde de ministerraad de Spoorvisie 2040 goed (zie daarover Echo nr. 1 2022). Die wilt onder meer het 'modaal aandeel' (het aandeel van het spoorwegverkeer in het totale reizigersvervoer) tegen 2040 meer dan verdubbelen tot 15% van de verplaatsingen.

Om deze ambitie te realiseren, stelde de regering in samenspraak met NMBS en Infrabel verschillende documenten op om het spoorbeleid voor de periode 2023-2032 te concretiseren. Belangrijke documenten zijn het ontwerp van openbardienstcontract voor de NMBS en het ontwerp van performantiecontract voor Infrabel, die de verplichtingen vastleggen van de federale overheid enerzijds en van NMBS en Infrabel anderzijds, en de ontwerpen van meerjareninvesteringsplannen (MJIP's) voor de NMBS en Infrabel, die het financiële plaatje behandelen.

Over deze vier documenten brachten de CRB, de NAR en de FRDO in juli een gezamenlijk unaniem advies uit. De Raden stellen met tevredenheid vast dat een aantal eerdere aanbevelingen terug te vinden zijn in de documenten. Zo blijven de tarieven voor woon-werkverkeer en de schoolabonnementen vallen onder de gereguleerde tarieven; worden tariefverhogingen gekoppeld aan betere kwaliteit van de dienstverlening; en hebben de documenten een looptijd van 10 jaar waardoor ze meer financiële stabiliteit en voorspelbaarheid bieden.

Daarnaast formuleren de Raden een aantal aandachtspunten. Zo is het aanbod nogal gericht op de bevordering van de vrijetijdsvplaatsingen. Dat mag volgens de Raden niet ten koste gaan van het aanbod voor de woon-werkverplaatsingen. Ook op vlak van tariefverhogingen voor het woon-werkverkeer vragen de Raden voorzichtigheid.

Voor het woon-werkverkeer vragen de CRB en de NAR verder dat de uitbreiding van het 80/20-systeem naar de nieuwe flexibele abonnementen mogelijk wordt gemaakt vanaf hun lancering. Bovendien wijzen de Raden erop dat de 80/20-regeling voor de gecombineerde abonnementen (NMBS enerzijds, MIVB, De Lijn en TEC anderzijds) afhangt van een financieel akkoord tussen de federale overheid en de gewesten. Geen akkoord daarover, zou een gemiste kans zijn voor de bevordering van het openbaar vervoer bij het woon-werkverkeer.

Wat Infrabel betreft, merken de Raden onder meer op dat er helaas nergens sprake is van een uitbreiding van het spoornet, noch van nieuwe of heropende verbindingen tussen België en de buurlanden.

Over de MJIP's, tot slot, stellen de Raden dat de overheidsfinanciering voldoende moet zijn om de beoogde doelstellingen te halen, en dat besparingen bij de begrotingsopmaak de doelstellingen niet in het gedrang mogen brengen.

Als de contracten en investeringsplannen goedgekeurd worden door de regering en door de raden van bestuur van de NMBS en Infrabel, biedt dat meer stabiliteit voor de volgende tien jaar, na een lange periode zonder beheerscontracten. Dat betekent echter niet dat er geen grote uitdagingen meer zijn.

Zo is de vraag hoe België zal omgaan met de Europese regelgeving die wil dat het spoor tegen 2033 volledig geliberaliseerd wordt. Het verzet tegen die liberalisering wordt voor het ABVV een belangrijke uitdaging voor het komende decennium! Daarnaast blijft het een aandachtspunt dat er voldoende financiële en personele middelen voorzien worden om een kwaliteitsvol spoorvervoer te garanderen. Tot slot kan de huidige inflatie leiden tot een significante tariefverhoging van meer dan 9% voor sommige tickets/abonnementen in februari 2023. Dat zou grote financiële implicaties hebben voor werknemers die nog niet kunnen genieten van de 80/20-regeling. Het zou bovendien nefast zijn binnen de huidige koopkracht- én klimaatcrisis.

Het volledige CRB-NAR-advies kan geraadpleegd worden op <https://www.ccecrb.fgov.be/p/nl/993/naar-nieuwe-beheerscontracten-en-meerjareninvesteringsplannen-voor-de-nmbs-en-infrabel>.

sacha.dierckx@abvv.be

■ ONDERNEMINGEN

Responsabiliseringsbijdrage voor werkgevers inzake invaliditeit: de Nationale Arbeidsraad is klaar met haar advies

Op 19 juli 2022 heeft de Raad van de NAR een unaniem kritisch advies uitgebracht over de uitvoeringsmodaliteiten van de programmawet van 27 december 2021 die een responsabiliseringsbijdrage voor de 'bovenmaatse instroom' van langdurig zieken heeft ingevoegd voor de werkgevers. De responsabiliseringsbijdrage bedraagt 0,625 % van de aan de RSZ aangegeven bijdrageplichtige lonen in de referentieperiode. De opbrengst van deze bijdragen moet doorstromen naar de Fondsen voor bestaanszekerheid van de PC (of paritaire subcomités), maar deze procedure wacht nog op haar uitwerking in een apart KB.

Een reeks ontwerp-KB's en een voorontwerp van wet hebben een tipje van de sluier opgelicht wat betreft de praktische modaliteiten van deze responsabilisering. De groep van de werkgevers wordt afgebakend en de waarden van de responsabiliseringsbijdrage vastgelegd. Ook worden er proactieve mededelingen voorzien, die de RSZ aan de werkgevers zou doen die het risico op responsabilisering lopen.

Over welke werkgevers gaat het?

Onder de werkgevers worden alle werkgevers verstaan die onder het toepassingsgebied van de CAO-wet vallen. De 'bovenmaatse instroom' van langdurig zieken wordt berekend ten opzichte van de gehele private sector, en tegelijk ten opzichte van de concrete sector van de werkgever (op basis van de NACE-classificatie).

Toch veel uitzonderingen

Volgens de programmawet worden de ondernemingen met minder dan 50 werknemers uitgesloten van dit systeem. Daarnaast wordt er geen rekening gehouden met de werknemers in progressieve werkhervatting, en degenen die op de datum van de aanvang van de primaire arbeidsongeschiktheid ouder zijn dan 55 jaar. Men zal ook alleen kijken naar de voltijdse jobequivalenten waarbij de anciënniteit gedurende de referentieperiode minstens 3 jaar bereikt moet hebben.

Het voorontwerp van wet heeft deze uitzonderingen nog verder uitgebreid tot de werkgevers van de beschutte werkplaatsen en de maatwerkbedrijven. Bovendien zou de bijdrage enkel verschuldigd zijn als er in de

betrokken onderneming tijdens de referentieperiode ten minste drie intredes in invaliditeit plaatsvonden.

Wat is de strekking van het advies?

De sociale partners verwijzen naar de vroegere adviezen waar het beginsel van financiële sancties voor alle betrokkenen als mechanisme voor re-integratie met klem wordt afgewezen, en het belang van een positieve en globale aanpak wordt onderschreven. Ook herhalen ze hun verzoek aan de regering om ten volle uitvoering te geven aan het advies van de NAR nr. 2.099.

In punctuele opmerkingen verwijst het advies naar verschillende bezorgdheden van de sociale partners, waaronder, bijvoorbeeld, dat noch de maatwerkbedrijven, noch hun werknemers (doelgroepwerknemers) mogen worden geresponsabiliseerd. Bovendien ontbreken er nog enkele uitvoeringsbesluiten (voorzien bij de programmawet) waardoor de sociale partners geen totaalbeeld van het beoogde responsabiliseringsstelsel konden krijgen.

Het advies beantwoordt aan de standpunten van het ABVV (een positieve en vrijwillige aanpak, belang van preventie en collectieve benadering). Hoewel de adviesaanvraag voornamelijk de werkgevers aanbelangt, hebben we nogmaals een kans gekregen om ook de sancties t.o.v. de werknemers aan te klagen.

Toch biedt het advies nog geen garantie op de realisatie ervan. Het politiek-syndicale werk zal m.a.w. moeten worden voortgezet ten einde van de re-integratie een efficiënt en doeltreffend hulpmiddel ten dienste van de werknemers te maken en elke stigmatiserende of benadelende maatregel overboord gegooit te krijgen.

anna.makhova@abvv.be

De NAR en de CRB

De NAR en de CRB hebben zich in een gemeenschappelijk advies gebogen over de omzetting van de richtlijn 2019/1023 Preventieve herstructureringsstelsels in het Belgisch recht.

Op 19 juli 2022 heeft de Gemeenschappelijke Raad van de NAR en de CRB een verdeeld advies uitgebracht over het voorontwerp van wet betreffende de omzetting van de Richtlijn 2019/1023 Preventieve herstructureringsstelsels (kabinet-Van Quickenborne). Dit advies sluit zich aan bij het vroeger tussenadvies 2.188 uitgebracht door de NAR op eigen initiatief, naar aanleiding van het arrest-Plessers van het Hof van Justitie.

Het centraal onderwerp van het ontwerp heeft betrekking op de hervorming van het Belgische insolventierecht, o.a. de gerechtelijke reorganisatie door overdracht onder gerechtelijk toezicht (GROG) en de nieuwe besloten gerechtelijke reorganisatie geïnspireerd door de Nederlandse procedure van 'stil faillissement' (of 'pre-pack'). Op deze twee punten bleek het water te diep te zijn tussen de vakbonden en de werkgeversorganisaties.

Aangezien dit dossier voor ons van cruciaal belang blijft, zullen we het verder van dichtbij opvolgen en waar mogelijk onze politiek-syndicale middelen gebruiken.

Het advies van de NAR en de CRB over de komende wijzigingen aan de eBox

De NAR en de CRB hebben in een gemengde commissie een unaniem advies uitgebracht over het voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 27 februari 2019 inzake de elektronische uitwisseling van berichten via de eBox. De Raden hebben de aan deze elektronische brievenbus aangebrachte verbeteringen toegejuicht, aangezien deze toelaten het gebruik van de elektronische aangetekende brief – in plaats van de papieren aangetekende brief – op te voeren en de burgers zo eindelijk de mogelijkheid hebben om in contact te treden met de overheidsdiensten.

Op vraag van het ABVV herinnert het advies niettemin aan de digitale kloof, die nog steeds aanwezig is in onze samenleving, en aan de noodzaak om tussen nu en de uitrol van deze tool, voorzien op 1 januari 2025, te werken aan de vorming en sensibilisering van de burgers. Wij hebben erop aangedrongen de burgers informatie te verstrekken over alle gevolgen van hun keuze, met name wat betreft de juridische gevolgen verbonden aan elektronische aangetekende brieven en de herroepbaarheid van hun keuze. De Raden hebben ook verzocht om de uitdrukkelijke toestemming van burgers met de elektronische uitwisseling van aangetekende brieven, te respecteren.

In het advies wordt ten slotte gewezen op het belang van digitale veiligheid en van de bescherming van persoonsgegevens. Om deze verschillende aspecten te waarborgen, bevelen de Raden aan om de interface en de gebruiksvriendelijkheid van de eBox te optimaliseren om de informatieverstrekking en toestemming van burgers te verbeteren.

■ SOCIAAL BELEID

Opeenvolgende dagcontracten : een akkoord in de NAR

Het regeerakkoord van 2020 bepaalt dat misbruik en overmatig gebruik van opeenvolgende dagcontracten zullen bestreden worden in overleg met de sectorale en interprofessionele sociale gesprekspartners. Bovendien voorziet artikel 40 van cao 108 betreffende tijdelijke en uitzendarbeid, in een tweejaarlijkse evaluatie van het gebruik van opeenvolgende dagcontracten voor uitzendarbeid. Zo heeft de NAR het systeem opnieuw geëvalueerd op basis van de cijfergegevens van de RSZ. In zijn advies nr. 2.310 van 19 juli 2022 formuleert de NAR concrete voorstellen na een reeks basisprincipes in herinnering te hebben gebracht.

Wat de principes betreft, herinnert de Raad eraan dat het gebruik van opeenvolgende dagcontracten (ODC) voor bepaalde ondernemingen een essentieel element is dat het mogelijk maakt illegale praktijken te voorkomen. Tegelijkertijd verbindt de Raad er zich toe het gebruik van dit instrument te ontmoedigen en het zoeken naar contracten met een langere looptijd te steunen. Opeenvolgende dagcontracten zijn een uitzondering en mogen niet uitgroeien tot een economisch model.

De Raad definieert de ODC als elkaar opvolgende 'eendagscontracten' en verbindt zich ertoe toezicht te houden op een mogelijke verschuiving naar een tweedaags contract, of buiten de uitzendsector. Er wordt gewezen op de gedeelde verantwoordelijkheid van de verschillende actoren - uitzendbedrijven, gebruikers, uitzendkrachten, werknemersvertegenwoordigers, het Sociaal Fonds, de Commissie voor Goede Diensten, de inspectiediensten - om ervoor te zorgen dat het overeengekomen kader nageleefd wordt. Er wordt een verband gelegd tussen deze responsabilisering en de noodzakelijke administratieve vereenvoudiging. Wat de concrete voorstellen betreft, maant de Raad aan tot een responsabilisering via de betaling van een bijzondere bijdrage aan de sociale zekerheid in geval van overschrijding, door eenzelfde gebruiker, van bepaalde drempels m.b.t. de ODC, dit per uitzendkracht en per semester. Gepensioneerden, flexi-jobbers en gelegenhedswerknemers zijn van dit systeem uitgesloten. In de DMFA van de uitzendbureaus moeten wijzigingen worden aangebracht om de betrokken gebruikers te kunnen identificeren. Het is aan de gebruiker om de bijzondere bijdrage te storten.

De overschrijding wordt beoordeeld over een referentieperiode van een semester die op het kalenderjaar wordt berekend, namelijk van 1 januari tot en met 30 juni, of van 1 juli tot en met 31 december. De verschuldigde bijdrage zal progressief zijn in verhouding tot de overschreden drempels in het betrokken semester. Hiertoe kan een informaticatoepassing van het type 'student@work' worden ontwikkeld. In uitzonderlijke, nog nader te bepalen omstandigheden, zou de terugbetaling van de bijzondere bijdrage via een verzoek bij de Commissie voor Goede Diensten verkregen kunnen worden. In dat geval zal de Commissie voor Goede Diensten een advies uitbrengen dat ter beslissing aan de RSZ zal worden voorgelegd volgens de modaliteiten die de RSZ zal bepalen. De Raad vraagt dat de ontvangsten uit de bijdrage aan de RSE toegewezen zouden worden toegewezen en wenst een uitvoering per 1 januari 2023.

Met het oog op de follow-up van het systeem, wenst de NAR een halfjaarlijkse rapportage. In dit verband pleit de Raad, naast de responsabilisering, voor een administratieve vereenvoudiging via de aanpassing van de informatieprocedure in cao 108. De bedoeling is om artikel 34 van de cao (dat voorziet in het mechanisme van halfjaarlijkse informatie aan de OR of de VA door de gebruiker) aan te vullen met de vermelding dat deze statistische informatie verstrekt wordt op uitdrukkelijk verzoek van de werknemersvertegenwoordigers die in de OR of de VA zetelen. Bij ontstentenis van OR of VA, zal de bijkomende informatie aan de Commissie voor de Goede Diensten (op haar verzoek) verstrekt worden. De vakbonden zouden maximaal 30 dossiers per semester aan deze commissie kunnen voorleggen. Het ABVV verheugt zich over dit unanieme advies, dat een nieuwe stap is in de richting van een beperking van de dagcontracten.

isabelle.doyen@abvv.be

■ SOCIALE OMBUDS

Werkloosheidsuitkeringen: het Hof van Cassatie preciseert de interpretatie van de cumulatieve beperkende regel

Op 27 juni 2022 bracht het Hof van Cassatie een arrest uit waarin het het begrip 'pensioen' preciseert in het kader van de artikelen 65, § 2 en 3 en 130, § 1, 4° en 2 van het KB van 25 november 1991. Deze artikelen beogen de omkadering en de beperking van de cumulatie van werkloosheidsuitkeringen.

Mevrouw J.G. ontvangt een overlevingspensioen van de NAVO n.a.v. het overlijden van haar echtgenoot. Zij dient een aanvraag tot toekenning van een werkloosheidsuitkering in bij de RVA, die de voormelde artikelen toepast en dus de cumulatie beperkt. De eiseres betwist dit: volgens haar wordt de uitkering niet toegekend op grond van een wet, maar op grond van het reglement van inwendige orde van de organisatie, dat een privéregeling zou invoeren ter aanvulling van de staatspensioenregelingen, vergelijkbaar met een particuliere groepsverzekering of een extralegaal pensioen. De RVA daarentegen is van mening dat de uitgekeerde toelage be-

schouwd moet worden als een overlevingspensioen en dus in aanmerking komt voor de interpretatie van het begrip 'pensioen'. De werkzoekende eiseres wint de zaak voor de arbeidsrechtbank. Het arbeidshof herstelde daarentegen de beslissing van de RVA.

Het Hof is van oordeel dat de pensioendefinitie hier elk voordeel omvat dat door een overheidsinstelling op grond van een onpersoonlijke algemene norm als een pensioen wordt beschouwd. Dit overlevingspensioen wordt toegekend op basis van het reglement voor het burgerpersoneel van de organisatie, dat zonder onderscheid van toepassing is op alle personeelsleden. Bijgevolg verwerpt het Hof de voorziening en is het van oordeel dat het overlevingspensioen binnen de werkings sfeer van de beperking van de cumulatieregel valt.

hugues.ghenne@abvv.be

■ ECHO REGIO BRUSSEL

Brussels actieplan 2022-2025 ter bestrijding van racisme

De Brusselaars van buitenlandse afkomst zijn nog steeds dagelijks het doelwit van onaanvaardbare vormen van discriminatie, in strijd met de waarden van gelijkheid die aan onze samenleving ten grondslag liggen. De strijd tegen racisme en discriminatie is dan ook een essentiële vakbondsstrijd.

In 2021 werden de Assisen tegen Racisme gehouden in het Brussels Parlement. Vakbonden, werkgevers, verenigingen voor racismebestrijding en deskundigen op het gebied van diversiteit in de regionale besturen hebben elk, om beurt, een inventaris opge maakt van de discriminaties en het racisme binnen hun expertisegebieden.

Tijdens verschillende vergaderingen, gestructureerd in 6 thematische gesprekspanels die verband hielden met de werkzaamheden van de vaste commissies van het Brussels Parlement, heeft elke spreker aan de afgevaardigden aanbevelingen kunnen voorleggen met het oog op de bestrijding van racisme op het vlak van werkgelegenheid, openbaar ambt, gezondheid, huisvesting, openbare ruimte, mobiliteit, enz.

Het ABVV Brussel heeft namens de vakbondsbank van Brupartners het woord gevoerd tijdens de panels Werkgelegenheid – Economie, Openbaar Ambt, en op de slotzitting van de Assisen.

De aanbevelingen van de verschillende actoren hebben als uitgangspunt gediend voor het opstellen van het Brussels actieplan ter bestrijding van racisme.

Het door de Staatssecretaris voor Gelijke Kansen, Nawal Ben Hamou, ingediende plan met 45 acties, werd in juli 2022 na een eerste lezing goedgekeurd door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering. Indien het plan na een tweede lezing wordt goedgekeurd, zal het vanaf dit najaar 2022 tot 2025 ten uitvoer worden gelegd.

Bij het hervatten van de politiek werkzaamheden, in september 2022, kreeg Brupartners een adviesaanvraag over dit gewestplan. Het ABVV Brussel zal actief betrokken worden bij het opstellen van dit advies en de uitvoering van het Plan.

jeanne.uwase@abvv.be

Gratis webinar van de FOD WASO over re-integratie van langdurig zieken

De FOD WASO organiseert een gratis webinar over de nieuwe procedure van re-integratie van langdurig zieken (re-integratie 2.0), op 3 oktober in het Nederlands en op 5 oktober in het Frans (telkens van 11u00 tot 12u30). Tijdens deze webinar krijgt u dan een uitgebreide toelichting over de belangrijkste aanpassingen inzake re-integratie. De registratie verloopt via de volgende linken:

<https://www.evenementen.werk.belgie.be/nl/evenementen-van-de-fod/re-integratie-20-webinar>

Colloquium : « Ce qui nous arrive » ('wat ons overkomt')

Op initiatief van de Federatie van Sociale Diensten is een verenigingsplatform - bestaande uit de Fédération des Maisons Médicales (Federatie van wijkgezondheidscentra), de CESEP, het Forum -Bruxelles contre les Inégalités, en Lire et Ecrire Bruxelles - gestart met een proces van denkwerk en actie i.v.m. de sociale noodsituatie.

Op 22 en 23 september organiseerde dit platform een colloquium onder de titel Ce qui nous arrive ('wat ons overkomt'). Het colloquium was bedoeld om de maatschappelijk werkers uit eerstelijnsgezondheidszorg, de sociale sector, de cultuursector, de permanente opvoeding en de jeugd samen te brengen met als doel préparer au lieu de réparer ('voorbeelden in plaats van herstellen'). Het ABVV Brussel nam actief deel aan (het verloop van) dit colloquium.

Nieuwe blog: wat werkt er wel en niet tegen werkstress?

Heel wat oplossingen voor hoge werkdruk en burn-outcijfers focus- sen op zelfzorg en wat de individuele werknemer kan doen: vers fruit eten, meer water drinken, mindfulness be- oefenen, een kleine wandeling ma- ken... Het zijn maar enkele tips die je vindt wanneer je op het internet op zoek gaat naar een beleid rond werkstress.

Maar mentaal welzijn op de werk- vloer gaat in de eerste plaats over wat je samen en voor iedereen doet. Er is vooral nood aan een collectief preventiebeleid. De garantie op suc- ces is hierbij het grootst als er sprake is van actieve werknemersbetrok- kenheid. Wie vandaag naar de cijfers kijkt, merkt dat er nog heel veel werk te verzetten is. Lees er meer over in onze nieuwe blog.

<https://abvv-experten.be/gezondheid/zorg/blijven-drijven-wat-werkt-er-wel-en-niet-tegen-werkstress/>

ECHO REGIO VLAANDEREN

Vlaamse begroting wint bij hoge inflatie

Elk jaar publiceert de SERV bij de start van de zomer zijn begrotingsadvies. Ook deze keer was dat geen makkelijke klus, gezien de vele onzekerheden (Oekraïne, inflatie, energieprijzen, corona, klimaat). Voorzichtigheid over de cijfers is dus geboden. Maar een aantal vaststellingen kunnen wel gemaakt worden.

Begroting wordt positief beïnvloed door inflatie

De SERV heeft steeds gepleit voor een evenwichtig begrotingsbeleid, dat moet inzetten op een duurzame economische groei en de houdbaarheid van de Vlaamse financiën garandeert. Maar deze keer vraagt de SERV aandacht voor een nieuwe doelstelling: het gericht opvangen van de negatieve impact van de aanhoudende inflatie, zeker voor wie de inflatie moet ondergaan zonder dat de eigen ontvangsten voldoende (kunnen) volgen.

En dat kan, want waar de inflatie slecht nieuws is voor het doorsnee huishouden, heeft die een ander effect op de Vlaams begroting. De impact van de inflatie op de Vlaamse financiën is namelijk groter voor de ontvangsten dan voor de uitgaven, m.a.w. de Vlaamse overheid wordt op korte termijn 'rijker' door de inflatie.

Het merendeel van de Vlaamse ontvangsten (via de Bijzondere Financieringswet (BFW) volgt namelijk de inflatie, zodat zich dat vertaalt in stijgende ontvangsten. Maar vele uitgaven in de Vlaamse begroting volgen de inflatiedynamiek niet of nauwelijks. Het Groeipakket, bijvoorbeeld, wordt (slechts) met 1% geïndexeerd. Het Gemeentefonds met 3,5%. En bij vele welzijnsinstellingen werd er bijvoorbeeld al 10 jaar helemaal niet geïndexeerd.

In het jaar 2022 zal van die meevaller voor de Vlaamse begroting nog niet veel te merken zijn. Immers: de stijgende inflatie in 2022 vertaalt zich via de BFW pas in 2023 in hogere ontvangsten. In de twee laatste jaren van deze legislatuur (2023-2024) zullen de begrotingstekorten echter wel veel kleiner worden. Een tekort € -1,7 mld in 2023 tot € -1,2 mld in 2024.

Na het verwijderen van de ontvangsten en uitgaven voor Vlaamse Veerkracht en de Oosterweeluitgaven – zoals ook de Vlaamse regering doet en wat gerechtvaardigd is omdat het groeibevorderende investeringen zijn – nadert de Vlaamse begroting de komende

jaren een evenwicht: een tekort van € -620 mln in 2023 en € -263 mln in 2024. Een tekort van slechts 0,5% dus.

Initieel (2019) ging deze Vlaamse regering uit van een begrotingsevenwicht in 2021. Door de crisissen van de afgelopen jaren werd deze doelstelling niet gehaald. Maar dat dit doel in 2024 alsnog gehaald kan worden, toont aan dat de Vlaamse begroting helemaal niet in slecht vaarwater zit, wat sommigen ook mogen beweren.

Vandaar dat de SERV er voor pleit de positieve marge tussen de Vlaamse ontvangsten en uitgaven door de inflatieopstoot (gedeeltelijk) in te zetten en gericht ondersteuning te bieden.

Ook Vlaamse schuld stijgt minder snel

De Vlaamse schuld groeide de afgelopen coronajaren sterk aan. Maar waar er eerst werd uitgegaan van een Vlaamse schuld van € 45,8 mld tegen het einde van de legislatuur, blijkt uit de SERV-raming dat de Vlaamse schuld 'slechts' zal toenemen tot € 42,7 mld in 2024. Ook hier blijkt dus dat de Vlaamse schuldpositie tegen het einde van de legislatuur een stuk minder ongunstig evolueert dan aanvankelijk geraamd.

Ondersteun de mensen

Uit al deze gegevens blijkt dat de Vlaamse begroting fundamenteel gezond is en de schuld minder slecht evolueert dan gevreesd. De niet- of slechts gedeeltelijke indexering van heel wat uitgaven en werkingsmiddelen laat zich bij hoge inflatie bij vele gezinnen echter bijzonder hard voelen. Er is ruimte om hier met de gestegen inkomsten iets aan te doen. Wij denken dan o.m. aan de aanpassing van het Groeipakket aan de inflatie, of het ondersteunen van kwetsbare gezinnen om de energiekost draagbaar te maken.

Peter Hertog

Adviseur economie Vlaams ABVV

Kinderbijslag : afschaffing van het inkomensplafond voor studenten en leerlingen in alternerend leren

Op 19 juli jongstleden heeft de Waalse regering de afschaffing aangekondigd van de voorwaarde inzake inkomensplafond, die bepaalde jongeren in alternerend leren benadeelde door ze hun kinderbijslag te onttrekken. Het gaat om de concretisering van een aloude eis van het Waalse ABVV. Deze inkomensplafonds zorgden namelijk voor een aantal problemen m.b.t. de toegang tot opleidingen en inzake gelijke behandeling.

Op 15 januari 2018 heeft het Waalse ABVV zijn teleurstelling uitgesproken over het feit dat de afschaffing van de inkomensplafonds voor leerjongens en -meisjes niet uitgebreid werd tot andere categorieën, met name jongeren die de opleiding 'ondernemingshoofd' van het IFAPME volgen (Institut wallon de Formation en Alternance et des indépendants et Petites et Moyennes Entreprises).

In maart 2021 wees de OFFA (Office francophone de la Formation en Alternance) overigens op een verschil in behandeling door de Waalse en de Brusselse kinderbijslagstelsels, aangezien deze laatste geen inkomensplafond meer toepast voor ALLE studenten in alternerend leren.

Op initiatief van het gemeenschappelijk vakbondsfront Waals ABVV - ACV werd deze vraag tot afschaffing van het inkomensplafond al sinds meerdere maanden unaniem bekrachtigd en uitgedragen door alle leden van het Comité de branche Familles (of sectorcomité Gezinnen) en van de Algemene Raad van de AViQ (Agence wallonne pour une vie de qualité), alsook door de sociale gesprekspartners, zowel in de 'Conseil économique, social et environnement de Wallonie' als in de 'Groupe des partenaires sociaux wallons(GPSW)'.
Tijdens de begrotingszitting van het sectorcomité Gezinnen van de AViQ van 24 mei 2022 werden de leden ervan in kennis gesteld dat de Waalse regering de maatregel niet had goedgekeurd. Op 2 juni 2022 hebben het Waals ABVV en ACV een gezamenlijke brief gestuurd aan minister-president Elio Di Rupo, waarin gevraagd werd dat de Waalse regering haar standpunt zou herzien en deze afschaffing dus zou goed te keuren.

In die brief werd gewezen op de positieve impact van een dergelijke maatregel, zowel op sociaal als op economisch vlak. Het be-

houd van het inkomensplafond betekende immers een reële rem voor sommige jongeren om zo'n alternerende leeropleiding te volgen wanneer ze daardoor de kinderbijslag verliezen. Immers, voor talrijke Waalse gezinnen blijft de kinderbijslag noodzakelijk voor de financiering van de basisbehoeften van het kind. De voorwaarden m.b.t. de inkomensplafonds gingen ook in tegen de dynamiek van de ontwikkeling van de 'filières d'excellence' (of hoogstaande opleidingsvormen) op het gebied van het alternerend leren - nochtans een van de prioriteiten van de Waalse regering in het kader van het herstelplan voor Wallonië. Ten slotte wijzen het Waalse ABVV en ACV op de lage kostprijs van de maatregel, die op maximaal 12,3 miljoen euro per jaar geraamd wordt, en gefinancierd kan worden uit de onderbenutting van het budget 2022 (sociale toeslagen) en 2023 (toekenning van kinderbijslag aan Oekraïense kinderen).

Op 19 juli 2022 had de Waalse regering eindelijk oor voor de argumenten van de vakbonden en besloot dan ook de maatregel goed te keuren door de 2.500 leerjongens en -meisjes in alternerende opleiding toegang te verlenen tot de kinderbijslag - daar waar ze die voorheen niet kregen.

Dit was een van de eisen van het Congres van de IW, dat op 19 mei 2022 werd gehouden. Er zijn echter nog verschillende andere eisen om het recht op kinderbijslag te versterken. Het Waalse ABVV zal de komende jaren ook aan de concretisering daarvan werken.

raphael.emmanuelidis@cepag.be

Vorming CEPAG - ULB

Certificat d'université en Politiques économiques et sociales 2022-2023 (Universiteitsgetuigschrift Economisch en Sociaal beleid 2022-2023)

Het academiejaar 2021-2022 van het Universiteitsgetuigschrift Economisch en Sociaal Beleid, georganiseerd door CEPAG en de Vrije Universiteit Brussel, eindigde in juni en kon normaal verlopen ondanks de onzekere sanitaire situatie.

Ter herinnering: het is de bedoeling van dit getuigschrift om een politieke analyse over maatschappelijke uitdagingen en strijdpunten te ontwikkelen op een multidisciplinaire manier.

De aangeboden opleiding heeft tot doel :

- *ontwikkelen van een kritische geest over maatschappelijke kwesties;*
- *inzicht in de sociale, politieke en economische actualiteit;*
- *inspelen op de nieuwe dynamiek van de sociale strijd.*

Inschrijvingen voor het academiejaar 2022-2023 zijn nu open. De vorming wordt achtereenvolgens in verschillende gewesten georganiseerd. Dit jaar zal de vorming plaatsvinden op CEPAG Brussel / CCB, Zwedenstraat 45 te 1060 Sint-Gillis.

De inschrijvingen worden afgesloten op 11 november 2022 en de sessie begint op 18 november 2022.

Vragen of meer informatie? Neem contact op met Céline Moreau, CEPAG-instructeur, op het nummer 0498/31 42 35, of op de permanente vorming op het nummer 02/650.45.80, of per mail aan husci@ulb.be.

Internationale gasten op syndicaal kamp

Van 1 tot 5 juli zakten een veertigtal jongeren (scholieren, studenten, werkenden, werkzoekenden, met en zonder papieren, ...) af naar Malmédy voor het zomerkamp van Jeunes FGFB. Onder de deelnemers waren ook 2 vertegenwoordigers van jongeren uit Latijns-Amerika: Cristiana Paiva (jongerenvoorzitster van CSA – Confederación Sindical de Trabajadores-as de las Américas) en Naira Leal (coördinatrice van het CSA-ISVI-ABVV project).

In de huidige geglobaliseerde wereld zijn jonge werkenden over continenten heen met elkaar verbonden. Een internationaal perspectief was dus onmisbaar tijdens de debatten en uitwisselingsmomenten. Cristiana en Naira gingen in op de situatie van jonge werkenden in Centraal- en Zuid-Amerika (veel informeel werk, lage syndicalisatiegraad), toenemende ongelijkheid, discriminatie, werkloosheid en precarisering na COVID-19, beperkte toegang tot waardig werk voor schoolverlaters...

Naast verschillen zijn er duidelijk veel gelijkenissen tussen de situatie van jongeren in België en Latijns-Amerika. Jongeren speelden recent een belangrijke rol in verschillende bewegingen. Het is belangrijk hen te helpen zich nationaal en internationaal te organiseren in vakbonden om de organisatie van werkenden wereldwijd te versterken. Het kamp legde alvast de basis voor een langetermijnsamenwerking.

■ EUROPESE EN INTERNATIONALE RELATIES

Internationale Arbeidsconferentie: onmisbare schakel in de strijd tegen sociale dumping

De strijd tegen sociale dumping op mondiaal niveau is een van de uitdagingen die we moeten aangaan om het lot van de werknemers in België te verbeteren. Slechte arbeidsomstandigheden 'ginder' vormen een hinderpaal voor goede arbeidsomstandigheden 'hier'. De inspanningen om het lot van de werknemers te verbeteren zijn dus ook op internationaal niveau nodig, en niet alleen op nationaal niveau. Het gaat er niet om de arbeidsomstandigheden te harmoniseren, maar om ze te laten convergeren en om de neerwaartse nivellering ervan tegen te gaan in een wereld van - vaak ongebreidelde - handelsconcurrentie. De Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) is ook hier actief. Hoe ?

Ten eerste worden, in het kader van de 'internationale arbeidsnormen', de werknemersrechten vastgesteld; rechten die de landen moeten doen naleven door de ondernemingen. De IAO houdt ook consequent toezicht op de toepassing van deze normen. Welnu, in verschillende internationale economische beleidsinstrumenten waarover onze regeringen beschikken, zouden sociale clausules bepaalde voordelen (handelsvoordelen, steun voor investeringen in het buitenland, ...) kunnen koppelen aan de naleving van de normen, in het bijzonder diegene die als fundamenteel worden beschouwd (zie hieronder). Een verscherping van die clausules is trouwens een prioritaire eis van de vakbeweging. Wanneer de IAO schendingen vaststelt, is de eerste helft van de weg afgelegd, het is daarna aan de overheden om het tweede deel van de weg af te leggen, rekening houdend met deze eis van de vakbonden ...

Vervolgens voert de IAO samenwerkingsprogramma's uit. Het gaat hier om de ondersteuning van het beleid van de IAO-lidstaten op de verschillende terreinen die verband houden met arbeid (invoering van mechanismen voor loononderhandelingen en van socialezekerheidsstelsels, versterking van de inspectiediensten, enz.).

Op de jaarlijkse Internationale Arbeidsconferentie (IAC) onderhandelen werkgevers, vakbonden (waaronder uiteraard het ABVV voor België) en de regeringen van de 187 IAO-lidstaten over deze twee acties (normatief en coöperatief). Laten we terugblikken op wat de vakbondsbank op de IAC van juni 2022 heeft kunnen bereiken aan de hand van twee relevante voorbeelden van de strijd tegen dumping.

Ten eerste heeft de IAC onder de landen die de arbeidsnormen ernstig schenden, een zeer grote handelsmacht geïdentificeerd (China voor de Conventie 111 over discriminatie van Turkstalige minderheden) en een land dat deelneemt aan de interne markt van de EU (Hongarije voor de Conventie 98 over collectieve onderhandelingen). Er dient ook op gewezen dat de IAC aan de lijst van fundamentele verdragen (vakbondsrechten, verbod van discriminatie, dwangarbeid en kinderarbeid) twee normen heeft toegevoegd, nl. met betrekking tot gezondheid en veiligheid op het werk. Hierdoor heeft de IAC het bereik van mogelijke reacties op basis van sociale clausules aanzienlijk uitgebreid, wat gericht is tegen landen die hun concurrentievermogen baseren op de schending van bepaalde rechten (zie hierboven).

Ten tweede heeft de IAC de grote lijnen vastgesteld voor de samenwerkingsprogramma's ter ondersteuning van het werkgelegenheidsbeleid in de landen. Er zal niet alleen invloed uitgeoefend moeten worden op het scheppen van banen, maar ook op de kwaliteit van deze banen. Wat de kwalitatieve aspecten betreft, moet elk land ernaar streven de ongelijkheden op te heffen door middel van een loonbeleid en door inspectiediensten en/of een betere bepaling van de arbeidsverhouding om de 'kwetsbare' werknemers van de platforms en in de informele economie te beschermen. De overgang naar de formele economie mag dus niet uitsluitend gebeuren via stimulansen voor 'kleine informele ondernemers' zoals administratieve en fiscale vereenvoudiging, toegang tot krediet, enzovoort. Dit is, kortom, een aanpak die veel genuanceerder is dan het werkgeversverhaal en die dus zeer nuttig zal zijn in de talrijke landen die hier positief over denken.

thierry.aerts@abvv.be